

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA - BIOLOGIA

I. PSO z biologii powstał w oparciu o analizę następujących dokumentów:

1. Rozporządzenie MEN w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów oraz przeprowadzania egzaminów i sprawdzianów w szkołach publicznych.
2. Wewnątrzszkolne Zasady Oceniania w Gimnazjum nr 4 w Oświęcimiu.
3. Podstawa programowa dla gimnazjum.
4. Program nauczania biologii w gimnazjum

Ocenianie bieżące z zajęć edukacyjnych służy monitorowaniu pracy ucznia. Ocena ma za zadanie przekazywać uczniowi informację o jego osiągnięciach, wskazywać, co robi dobrze, a co i w jaki sposób wymaga poprawy oraz jak uczeń powinien dalej pracować.

II. CELE OCENIANIA WEWNĄTRZSZKOLNEGO

1. Poinformowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i postępach w tym kierunku.
2. Pobudzanie uczniów do systematycznej pracy i rozwoju, motywowanie.
3. Rozwijanie poczucia odpowiedzialności ucznia za osobiste postępy.
4. Dostarczenie rodzicom bieżącej informacji o osiągnięciach ich dzieci oraz trudnościach lub specjalnych uzdolnieniach – wskazanie kierunków dalszej pracy.
5. Dostarczenie nauczycielowi możliwie precyzyjnej informacji o poziomie osiągnięcia przyjętych celów kształcenia.
6. Umożliwienie nauczycielowi doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej.

III FORMY OCENIANIA WIADOMOŚCI I UMIEJĘTNOŚCI UCZNIÓW

1. Odpowiedzi ustne
2. Kartkówki
3. Sprawdziany
4. Prace domowe
5. Praca podczas lekcji
6. Prace długoterminowe
7. Wykonywanie pomocy dydaktycznych (np. modele, tablice)
8. Osiągnięcia w szkolnych i pozaszkolnych konkursach o tematyce biologicznej
9. Aktywny udział w zajęciach pozalekcyjnych

IV KONTRAKT ZAWARTY MIĘDZY UCZNIAMI A NAUCZYCIELEM

1. Nauczyciel informuje ucznia o wymaganiach z przedmiotu – przedstawia cały PSO

na pierwszej lekcji biologii w danym roku szkolnym oraz wymagania na poszczególne oceny z danego działu programowego przed rozpoczęciem jego realizacji.

2. Uczeń jest oceniany zgodnie z przyjętymi wymaganiami.
3. Sprawdziany, testy są obowiązkowe. Nauczyciel zapowiada je co najmniej tydzień wcześniej, wpisuje do dziennika, omawia ich zakres i kryteria wymagań.
4. Jeżeli uczeń nie pisał pracy klasowej, sprawdzianu czy testu z powodu usprawiedliwionej nieobecności lub z przyczyn losowych, to powinien uzgodnić termin napisania tej pracy z nauczycielem w ciągu tygodnia od powrotu do szkoły.
5. W przypadku, gdy uczeń nie pisał pracy klasowej, sprawdzianu, testu z nieuzasadnionych powodów, pisze go na pierwszej lekcji, na której jest obecny.
6. Uczeń ma prawo, po uzgodnieniu z nauczycielem, poprawić ocenę niedostateczną z sprawdzianu, testu – w czasie nie dłuższym niż 2 tygodnie od rozdania prac.
7. Uczeń ma prawo znać wynik sprawdzianu, testu w ciągu 2 tygodni.
8. Kartkówka obejmuje materiał z co najwyżej 3 ostatnich lekcji, nie musi być zapowiedziana i nie może być poprawiana.
9. Prowadzenie zeszytu przedmiotowego i zeszytu ćwiczeń jest obowiązkowe. W przypadku nieobecności na lekcji uczeń ma obowiązek uzupełnić notatki i wykonać pracę domową.
10. Nie ocenia się ucznia przez 3 dni po dłuższej, usprawiedliwionej nieobecności w szkole – uczeń ma obowiązek taki fakt zgłosić nauczycielowi.
11. Każda ocena wystawiona przez nauczyciela jest jawna i uzasadniona.
12. Z odpowiedzi ustnych może być poprawiona jedna ocena, w terminie do dwóch tygodni.
13. Oceny z kartkówek i zadań domowych nie mogą być poprawiane.

V. OCENA KLASYFIKACYJNA

1. Ocena semestralna i roczna uwzględnia "wagę" otrzymanych przez ucznia wyników wg poniższych kryteriów:

"Waga" przydzielona poszczególnym wskaźnikom osiągnięć jest następująca:

Wskaźniki osiągnięć uczniów	"Waga"
Sprawdziany, egzaminy próbne, testy	4 punkty
Kartkówki	3 punkty
Odpowiedzi ustne	3 punkty
Zadania domowe	2 punkty
Konkursy	4 punkty

2. Ocenę śródroczną i roczną wyliczamy wg wzoru: iloraz sumy iloczynów (stopień x waga wskaźnika) przez sumę iloczynów (liczba elementów we wskaźniku x waga wskaźnika)

Ocena:

niedostateczna do 1,59 pkt.

dopuszczająca od 1,60 do 2,50 pkt.

dostateczna od 2,51 do 3,50 pkt.

dobra od 3,51 do 4,50 pkt.

bardzo dobra od 4,51 do 5,50 pkt.

celująca do 5,51 do 6 pkt. + udział i sukcesy w konkursach i olimpiadach

3. Jeżeli ocena śródroczna różni się od oceny rocznej, to ocenę ustala się po przeliczeniu średniej ważonej z całego roku szkolnego.
4. Uczeń, który chce uzyskać ocenę roczną wyższą niż przewidywana pisze test obejmujący całoroczny zakres materiału na odpowiednim poziomie, z którego musi uzyskać wynik minimum 90%.

VI. ZASADY USTALANIA OCENY CZĄSTKOWEJ

1. WYPOWIEDZI USTNE – oceniana jest zawartość rzeczowa, umiejętność formułowania myśli, stosowanie terminologii biologicznej, zgodność z poziomem wymagań, umiejętność ilustrowania wypowiedzi przez wykorzystanie pomocy naukowych (modele, tablice) lub wykonanie wykresu, rysunku itp. oraz płynność wypowiedzi.

2. KRYTERIA OCEN :

- 1) celujący - odpowiedź wskazuje na szczególne zainteresowanie przedmiotem, spełniając kryteria oceny bardzo dobrej, wykracza poza obowiązujący program nauczania, zawiera własne przemyślenia i oceny.
- 2) bardzo dobry - odpowiedź wyczerpująca, zgodna z programem, swobodne operowanie faktami i dostrzeganie związków między nimi.
- 3) dobry - odpowiedź zasadniczo samodzielna, zawiera większość wymaganych treści, poprawna pod względem języka, nieliczne błędy, nie wyczerpuje zagadnienia.
- 4) dostateczny - uczeń zna najważniejsze fakty, umie je zinterpretować, odpowiedź odbywa się przy niewielkiej pomocy nauczyciela, występują nieliczne błędy rzeczowe.
- 5) dopuszczający - niezbyt precyzyjne odpowiedzi na pytania nauczyciela, braki w wiadomościach i umiejętnościach, podanie nazwy zjawiska lub procesu przy pomocy nauczyciela.

6) niedostateczny - uczeń nie potrafi rozwiązać zadań teoretycznych lub praktycznych o elementarnym stopniu trudności nawet z pomocą nauczyciela, nie udziela odpowiedzi na większość pytań zadanych przez nauczyciela, ma braki w wiadomościach koniecznych.

3. PRACE PISEMNE

1) SPRAWDZIANY- obejmują materiał z jednego działu. Mają one formę testu (zadania zamknięte i otwarte) lub zawierają kilka zadań o charakterze opisowym. Wszystkim zadaniom przyporządkowana jest określona liczba punktów.

2) KARTKÓWKI- obejmują materiał z 3 ostatnich lekcji. Składają się z kilku krótkich pytań, które są punktowane.

W ocenie prac pisemnych stosuje się przelicznik procentowy uzyskanych punktów:

a) 100%	plus zadania dodatkowe
b) 100% - 91%	ocena bardzo dobra
c) 90% - 75%	ocena dobra
d) 74% - 50%	ocena dostateczna
e) 49% - 31%	ocena dopuszczająca
f) 30% - 0%	ocena niedostateczna

4. PRACA DOMOWA – przy ocenie bierze się pod uwagę: zrozumienie tematu, stopień wyczerpania materiału, sposób prezentacji (selekcja materiału rzeczowego, logiczne wiązanie faktów, dostrzeganie związków przyczynowo-skutkowych, własne refleksje), poprawną polszczyznę (ortografia, styl), konstrukcję pracy i jej szatę graficzną (estetyka, czytelność) oraz samodzielność i wykorzystanie różnych źródeł wiedzy.

5. PRACE DŁUGOTERMINOWE – przy ustalaniu oceny brane są pod uwagę: samodzielność, wartość merytoryczna, oryginalność i pomysłowość, estetyka wykonania, sposób prezentacji wyników, korzystanie z materiałów źródłowych i sprzętu, precyzyjność, stopień zaangażowania i możliwości ucznia.

6. PRACA PODCZAS LEKCJI – przy ocenie bierze się pod uwagę: wiedzę i umiejętności, systematyczność, samodzielność, zaangażowanie, odkrywczność, możliwości ucznia. Aktywność na lekcji jest oceniana za pomocą punktów.

VII. OGÓLNE WYMAGANIA NA POSZCZEGÓLNE STOPNIE ŚRÓDROCZNE

I ROCZNE Z BIOLOGII

1. Stopień celujący otrzymuje uczeń, który:

1) posiada wiadomości i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania,

- 2) potrafi stosować wiadomości w sytuacjach nietypowych (problemowych),
 - 3) umie formułować problemy i dokonywać analizy lub syntezy nowych zjawisk,
 - 4) proponuje rozwiązania nietypowe,
 - 5) osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach biologicznych szczebla wyższego niż szkolny
2. Stopień bardzo dobry otrzymuje uczeń, który:
- 1) opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem,
 - 2) potrafi stosować zdobytą wiedzę do rozwiązywania problemów i zadań w nowych sytuacjach,
 - 3) wykazuje dużą samodzielność i potrafi bez pomocy nauczyciela korzystać z różnych źródeł wiedzy,
 - 4) potrafi planować i bezpiecznie przeprowadzać eksperymenty biologiczne.
3. Stopień dobry uzyskuje uczeń, który:
- 1) opanował w dużym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem,
 - 2) poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do samodzielnego rozwiązywania typowych zadań lub problemów,
 - 3) potrafi korzystać z wykresów, schematów i innych źródeł wiedzy biologicznej,
 - 4) potrafi przeprowadzać eksperymenty biologiczne.
4. Stopień dostateczny otrzymuje uczeń, który:
- 1) opanował w podstawowym zakresie te wiadomości i umiejętności określone programem, które są konieczne do dalszego kształcenia,
 - 2) poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do rozwiązywania, z pomocą nauczyciela, typowych zadań lub problemów,
 - 3) potrafi korzystać, z pomocą nauczyciela, z takich źródeł wiedzy, jak: wykresy, schematy.
5. Stopień dopuszczający otrzymuje uczeń, który:
- 1) ma braki w opanowaniu wiadomości i umiejętności określonych programem, ale braki te nie przekreślają możliwości dalszego kształcenia,
 - 2) rozwiązuje, z pomocą nauczyciela, typowe zadania teoretyczne lub praktyczne o niewielkim stopniu trudności,
 - 3) z pomocą nauczyciela potrafi przeprowadzić bardzo proste eksperymenty biologiczne.
6. Stopień niedostateczny otrzymuje uczeń, który:
- 1) nie opanował tych wiadomości i umiejętności określonych programem,

które są konieczne do dalszego kształcenia,

- 2) nie potrafi rozwiązywać problemów teoretycznych lub praktycznych o elementarnym stopniu trudności nawet z pomocą nauczyciela,
- 3) nie zna podstawowych pojęć i procesów biologicznych.

EWALUACJA PSO.

PSO z biologii jest otwarty – może podlegać ewaluacji po upływie każdego roku szkolnego.